

Novel·la Xènia Dyakonova

El triomf de la bona fe

Qui se'n recorda, avui, d'Oliver Goldsmith? Vull dir, fora d'Anglaterra, on el llegeixen a l'escola, qui se'n recorda encara? Bàsicament, unes quantes antologies i enciclopèdies, que ens informen amablement que era un poeta, novel·lista i dramaturg irlandès nascut el 1730 i mort el 1774, autor, entre altres coses, del poema pastoral *The Deserted Village*, les obres teatrals *The Good-Natured Man* i *She Stoops to Conquer* i una sola novel·la, *El vicari de Wakefield*, que ha esdevingut clàssica. Algunes afegeixen que era un baliga-balaga que va començar tres carreres –teologia, dret i medicina– i no en va acabar cap, portava una vida dissoluta i es va veure obligat a guanyar-se la vida tocant la flauta al carrer; d'altres precisen que l'únic toc de glamur de la seva biografia va ser la participació en les tertúlies del prestigiós Literary Club de Londres, fundat el 1764 per Joshua Reynolds i Samuel Johnson, i una amistat ferma amb aquest darrer. Doncs bé, una de les poques persones que també se'n recorden, afortunadament per a la literatura, és el traductor Carles Llorach, que ha publicat una versió pulcra i autèntica de la novel·la de Goldsmith, editada per Adesiara amb la seva professionalitat i elegància habituals.

El vicari de Wakefield, que sempre ha portat l'etiqueta de novel·la sentimental, narra la història d'una família, encapçalada per un capellà protestant honest, bondadós i terriblement ingenu, i el seu pas per tota mena d'adversitats ocasionades per la maldat humana. La paciència del vicari i la seva fe inamovible són tan grans que fan pensar en Job: la diferència principal és que el personatge bíblic al final és recompensat amb nous fills i nous béns, que consolen la seva vellesa però no anul·len

Oliver Goldsmith, segons un retrat de Joshua Reynolds ARXIU

les pèrdues anteriors, mentre que el vicari arriba al *happy end* amb tota la família, i tota la moral, intactes. El que no acaba de quedar clar és –i potser aquesta és la gràcia del llibre– si es tracta d'una sàtira que mostra fins a quina misèria ens pot portar un esperit massa càndid, o bé d'una narració escrita amb tota la seriositat alligero-

nadora del món. És a dir, si la ironia que hi podem percebre és intencionada o involuntària. Fixeu-vos, per exemple, en aquest detall sorprenent: el vicari, convençut que un capellà protestant, si queda vidu, no es pot tornar a casar, està tan obsessionat amb aquesta idea que confessa: "Jo vaig escriure un epitafi [...] per la meva

muller, encara viva, en què elogiava la seva prudència, els seus dots administratius i la seva obediència fins a la mort, el vaig fer copiar amb bella cal·ligrafia, el vaig fer emmarcar i el vaig col·locar a la lleixa de la xemeneia, des d'on va servir per a objectius molt diversos: recordar a la dona els seus deures envers mi, a mi la meua fidelitat envers ella, inspirar-li amor pel bon nom i fer-li present nit i dia la seva darrera hora". Avui dia, crec que és impossible llegir-ho sense un somriure maliciós: però era això el que volia Goldsmith? Sí, o no, o totes dues coses alhora?

Un llibre estimat per altres autors

Sigui com sigui, el fet és que va ser un dels llibres més populars de la seva època i alguns dels grans escriptors del XVIII, el XIX i el XX se l'estimaven força. Per exemple, Goethe fa que Werther senti un primer impuls de passió per Charlotte quan resulta que coincideixen en la seva admiració per *El vicari de Wakefield*. Dickens l'esmenta com una de les lectures preferides del jove David Copperfield; i molt abans encara, quan el mateix Dickens era un adolescent, va posar al seu germà el malnom de Moses en honor del seu personatge predilecte, el fill del vicari amb una ingenuïtat infinita. (Augustus, germà petit de Dickens, no sabia pronunciar el nom de Moses i deia Boz: Charles, al seu torn, el va adoptar com a pseudònim per publicar, el 1836, *Sketches by Boz*, un recull d'articles deliciosos sobre la vida londinenca als anys trenta.) I per si fos poc, i per acabar amb un judici contundent, el príncep de Lampedusa deia que en aquesta novel·la, millor que en cap altra, es demostra que amb la força d'ànim i la bondat es pot superar la gran tragèdia de la vida. *

El vicari de Wakefield
 Autor: **Oliver Goldsmith**
 Traducció: **Carles Llorach**
 Editorial: **Adesiara, Barcelona, 2010**
 Preu: **22 euros**
 Pàgines: **280**

Poesia Pere Antoni Pons

Mostrari de quatre poetes

Grans èxits
 Autors: **M. Marí, S. Alzamora, P.J. Martorell, J.Ll. Aguiló**
 Editorial: **Moll Palma, 2010**
 Pàgines: **243**
 Preu: **15 euros**

Les antologies poètiques tenen una naturalesa instrumental prou clara. Si l'antologia en qüestió s'elabora a partir de l'obra d'un sol poeta, serveix per corroborar-ne el prestigi i provar d'atreure-hi noves fornades de lectors. Si es fa a partir de les obres d'una colla de poetes joves, serveix per presentar-los al públic. I si recull els millors textos d'un grup de poetes veterans, serveix per començar a invertir-los oficialment amb la condició de clàssics.

Manel Marí (Eivissa, 1975), Sebastià Alzamora (Llucmajor, 1972), Pere Joan Martorell (Lloseta, 1972) i Josep Lluís Aguiló (Manacor, 1967)

ja no són joves poetes, però encara els falta temps i obra per assolir la condició de consagrats. Potser és per aquesta raó que des de la contracoberta se'ns indica que, "més que com a una antologia, aquests *Grans èxits* es proposen com a un mostrari" de les seves obres.

Em sembla rellevant que, estèticament, els quatre poetes tinguin poques afinitats, i que en canvi els lligams que els uneixen siguin circumstancials o biogràfics: l'amistat, "l'origen illenc, l'adscripció generacional"... Em sembla rellevant perquè confirma que aquest volum no té cap pretensió programàtica, i que es limita a oferir un tast de quatre

veus sòlides però encara en construcció.

El volum inclou una vintena llarga de poemes per cap. A més, Miquel Cardell, Miquel de Palol, Ponç Pons i Enric Sòria han escrit un retrat literari dels autors. El de Cardell sobre Marí és entranyable i amical. El de Palol sobre Alzamora és interessant quan descriu el paper del llucmajorer respecte dels altres dos imparables Forcano i Bofill. El de Pons sobre Martorell és entusiasta i llibresc. I el de Sòria, sobre Aguiló, és refinat i penetrant.

Tot i que el títol del volum traspua ironia, és evident que el lector trobarà en la present antologia els poe-

mes més reeixits –els grans èxits– de cada autor. També els que mostren millor com és la seva poesia. Marí: amorós, burleta i revoltat, l'èpica del fracàs i la tendresa del canalla. Alzamora: la solemnitat esquingada, el sexe fort i l'humor molt negre, els laberints nafrats de les relacions humanes. Martorell: la filiació romàntica i simbolista, la recerca conceptual, el timbre fosc i la grandiloqüència. Aguiló: la destresa imaginativa i el culturalisme, l'escalfor de l'experiència i la frescor mental.

Més que per als lectors que ja coneixen l'obra dels autors que hi surten, *Grans èxits* és idoni per als que no els coneixen de res. *